

ВИНАРСКО-ЗЕМЛЕДѢЛЧЕСКИ

ВѢСТНИКЪ

Редактира се отъ редакционно-административния комитетъ. състоящъ отъ: Хр. С. Георгиевъ, управителъ на Княжескитѣ лозя и изби въ гр. Евксиноградъ, Д. Торомановъ, А. Гечевъ и К. Илиевъ, учители при Плѣвентското Държавно Винарско-Земледѣлческо училище, М. Чукчуковъ и К. Малковъ, учители при Русенското Държавно Земледѣлческо училище.

„Винарско-Земледѣлчески Вѣстникъ“ излиза два пкти въ мѣсеца: на 1 и 15 ч.

Годишната му цѣна за България е 4 л., за въ странство — 5.

Всичко, що се отнася до вѣстника, се испраща до редакцията въ гр. Плѣвентъ.

Необнародвани ржкописи, по желанието на авторитѣ имъ се върщатъ съ неплатени писма.

За обявления на 4 стр. се плаща по 20 ст. на редъ.

 На всичкитѣ ученици се отстъпва за 3 лева годишно.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Райффайзеновитѣ дружества въ свръзка съ селскитѣ хамбари и покупка на земледѣлчески машини и орждия; 2) Производство на тапи за запущиване на шишета; 3) Мѣсечнитѣ рѣшчки; 4) Положение на есеннитѣ сѣдби; 5) За чумата; 6) Призмъръ за похвала; 7) Опредѣленіе стойността на искусствениитѣ торове до Плѣвентъ; 8) Обявление.

Райффайзеновитѣ Дружества въ свръзка съ селскитѣ хамбари и по- купка на земледѣлчески машини и орждия.

Въ 12-й брой отъ „Винарско-Земледѣлчески Вѣстникъ“, бѣ помѣстена една статия, въ която очертавахме въ кратце началата за сдружаваніето на земледѣлцитѣ съ цѣль да могатъ да си продаждъ зърненитѣ храни съ по-добра цѣна. Този въпросъ се повдигна въ нашата млада земледѣлческа прѣсса отъ прѣди една, двѣ години: едни прѣпоръчватъ да се построятъ общи хамбари по частна инициатива, други пъкъ съгледватъ, че по-добъръ успѣхъ ще се постигне, ако това общо дѣло се подеме отъ правителството. И въ единия и въ другия случай грѣшка нѣма да се направи, стига само дѣлото да се даде въ ржцѣтъ на честни хора и достойни да изпълняватъ подобна работа. Ние тукъ ще разгледаме отдѣлно тази благородна идея покровителствуванa отъ Министерството на Земледѣлието и Търговията и отъ частна инициатива. Ако Министерството на Търговията и Земледѣлието се нагърби да подпомогне на земледѣлцитѣ въ това отношение трѣбва да направи слѣдующето:

1. Да отпусне сума за построяването на хамбари и за доставка на потребнитѣ машини;
2. Да прѣдвиди свои хора за управляющи на хамбаритѣ;

3. Да прѣдвиди сумми въ земледѣлческитѣ каси за посрѣщаніе нуждитѣ на земледѣлцитѣ слѣдъ като внесжтъ хранитѣ си въ общия хамбаръ.

По-нататашнитѣ работи споредъ насъ би трѣбвало да се извършатъ по слѣдующий начинъ: слѣдъ като внесе извѣстенъ земледѣлецъ хранитѣ

си въ общия хамбаръ да се прѣчистѣтъ и приемача да издаде расписка на вложителя, въ която да се вижда ясно колко храна е внесжлъ, отъ какъвъ видъ е тя и стойността ѝ, споредъ тогавашния пазаръ. Съ тази расписка вложителя да има право да истегли отъ земледѣлческата каса въ околийския градъ отъ гдѣто е той поне $\frac{2}{3}$ отъ стойността на храната си. Въ това врѣме, когато се издава расписка на вложителя да се прѣпрати прѣписъ отъ нея на онази околийска каса отъ която околия е вложителя. Приемача трѣбва да остави купонъ отъ тѣзи расписки въ канцеларскитѣ книжа на хамбара. За продажба на хранитѣ да се грижи Министерството на Търговията и Земледѣлието, като ги продава въ такова врѣме, когато извѣстна храна има най-добра цѣна. Слѣдъ продажбата на извѣстна храна, получената сума да се прѣпрати въ земледѣлческитѣ каси, които ще я прѣладжтъ по принадлежностъ на вложителитѣ споредъ вложенитѣ на тѣхъ храни. Касата отъ своя страна да задържи суммата, която е заела на земледѣлеца, а остатъка да му брои. Разбира се че хамбаря ще си задържи нуждната кирия. *)

Дали е възможно да се прѣкара тази идея въ полза на земледѣлеца и земледѣлческитѣ каси? На този въпросъ може да се каже: *да и не*. Твърдително може да се каже, че подобна комбинация на общитѣ хамбари съ земледѣлческитѣ каси ще бжде въ полза на земледѣлцитѣ, ако тѣ отгледвахъ ряпица, прибираніето на която става тъкмо въ такова врѣме, когато работнитѣ сили сж евтени. Като внесе земледѣлеца ряпицата въ общия хамбаръ, той ще се снабди съ нужно-

*) Министерството на Търговията и Земледѣлието ще дава нѣколко години помощи на заведующитѣ хамбаритѣ, а когато земледѣлцитѣ признажтъ нуждитѣ отъ подобни хамбари, то заплатата имъ ще се взема отъ вложителитѣ.

то количество сръдства, съ които ще прибѣре и житнитѣ си храни. Така ако бѣше, работата се улѣснява. Но както е извѣстно всѣкому, че въ насъ раничната култура е отъ скоро врѣме въведена, пѣкъ отъ друга страна тя мѣчно се и распространява, тѣй като многото неприатели, които я нападатъ обескуражаватъ земледѣлцитѣ съ отгледванието ѝ. Сега за сега главния продуктъ, който се произвежда отъ нашитѣ земледѣлци е *пшеницата*, слѣдъ нея иде *нукуруза*.

За прибиранieto особено на пшеницата нашитѣ производители сръщатъ най-голѣма нужда за сръдства, тѣй като работитѣ прѣзъ врѣме на жътвата сж недостатъчни, вслѣдствие на което сж и скѣпи.

Земледѣлческитѣ каси немогѣтъ да правѣтъ краткосрочни заеми, защото земледѣлеца не гарантира съ нищо прѣдъ тѣхъ. Наистена ще каже нѣкой, лема земледѣлцитѣ немогѣтъ да се снабдѣтъ съ пари отъ кассата сръщу хипотека? Но сигоръ ли е земледѣлеца, че неговитѣ посѣви неще пострадатъ отъ нѣкоя атмосферна стихия тѣкмо прѣди жътвата? Какъ ще се отдѣлжи той спрямо кассата? Разбира се, много трудно. Отъ друга страна ако се спре чловѣкъ прѣдъ вратата на кассата ще види съ какви трудности се заематъ пари отъ нея и затова земледѣлцитѣ малко прибѣгватъ за сръдства въ кассата. Ето защо земледѣлческитѣ каси немогѣтъ да се свѣржѣтъ съ хамбаритѣ за общо продаване на хлѣбнитѣ храни.

Да видиме сега какво е направила частната инициатива за селскитѣ хамбари?

При всѣ, че примѣритѣ, които стоѣтъ прѣдъ очитѣ ни за общитѣ хамбари сж малко, но колкото и да сж, за младата България сж свѣршенно достатъчни. Ние тука ще приведеме за примѣръ Плѣвенското Околийско Спестовно Земледѣлческо Дружество „Нива.“ Двѣ години подиръ като дружеството „Нива,“ върши обикновенни банкерски операций, членоветѣ му съгледали въ едно заседание, че дружеството трѣбва да прѣдприеме още една операция, която особено ще бжде въ полза за земледѣлцитѣ — общо продаване на хлѣбнитѣ имъ храни. До колко може дружеството „Нива“ да помогне на западнатитѣ земледѣлци, това ние незнаеме, но уведомени отъ положително мѣсто за това сж били причината самитѣ земледѣлци, тѣй като не сж вѣрвали себѣ си.

Наший производител — земледѣлецътъ не знае играта на житнитѣ пазари; той отъ едно малко подбутване отъ своя съсѣдъ е въ състояние да нагруби всичкитѣ прѣдъ себѣ си, той е рѣшенъ да развали всичко онова, което се гради отъ дѣсетки други Много неприятности е сръщало дружество „Нива,“ до като най-послѣ прѣстана да подпомага на земледѣлцитѣ съ това си благородно прѣдприятие. Въ послѣдно врѣме нѣкои намиратъ за най-подходяще, ако дружеството

дава за въ бждѣще на земледѣлцитѣ пари на зелено; послѣднитѣ, като прѣдадѣтъ нужното количество храни въ хамбара, дружеството ще ги продаде и ще върне разликата мѣжду покупката на зелено и продажбата на земледѣлцитѣ, като си задържи нужний 0/0 коммисиона. Идеята на дружеството „Нива“ и въ това отношение е благородна, но дали ще може по този начинъ да се отворѣтъ вратата за по-голѣма частъ земледѣлци? Това ще покаже бждѣцето.

Сега за сега се срещатъ спѣнки и намъ се струва, че дружеството „Нива“ едва ли ще може въ скоро врѣме да упражнява ползотворно това си прѣднамѣрение.

Ето защо ние се притичваме съ тѣзи нѣколко реда да съобщимъ на нуждающитѣ се земледѣлци за тѣй прѣхваленитѣ Райффайзенови Дружества, които въ послѣдно врѣме съставлявахъ материалъ на нашата преса, а така сжщо обширно по тѣхъ се писа и въ минжлитѣ бройове отъ I и II год. въ вѣстника, който се намира сега прѣдъ *Васъ*. Безъ да се простираме да прѣповтаряме успѣхитѣ, които сж се постигали съ помѣнатитѣ дружества, ще се ограничиме само да обяснимъ на читателитѣ си свѣрзката имъ съ общо продаване на земледѣлческитѣ продукти и покупки на нужнитѣ по производството имъ машини, която комбинация въ послѣдно врѣме особено се прѣпочва.

На въпроса: могатъ ли Райффайзеновитѣ Земледѣлчески Дружества да се занимаватъ съ общото продаване на хранитѣ на своитѣ членове? Ще отговориме на този въпросъ положително, че Райффайзеновитѣ Дружества могатъ да вършѣтъ тази операция именно за това, че ще се ограничаватъ всѣвъзможни произволи отъ страна на членоветѣ на дружеството. Много чести случаи има мѣжду нашитѣ земледѣлци, щото отъ нужда за пари по прибиранieto на хранитѣ си продаватъ едно и сжщо кило храна на двама души търговци, тѣй като първия му далъ сръщу храната само половина отъ колкото тя струва. Въ такъвъ случай неможиме да обвиниме търговеца, тѣй като той съ това усигорява заема, но трѣбва да съжалимъ земледѣлеца, понеже е принуденъ да внася двѣ кила храна вмѣсто едно. Ако въ този случай земледѣлецътъ е членъ на едно Райффайзеново Дружество, което има за цѣль да поддържа своитѣ членове, изиска спорѣдъ силитѣ си нужното количество пари за пожъгванието на житнитѣ си храни, той вече неможе да иде да го заложѣ въ ржцѣтъ на нѣкой обичаенъ търговецъ, тѣй като неговитѣ съсѣди, които сж тоже членове ще съзрѣтъ това и ще съобщѣтъ въ управлението на дружеството, което отъ своя страна ще вземе нужнитѣ мѣрки. Разбира се, току така речено и отсечено, неможе да бжде, ще има много земледѣлци, които ще прѣповторѣтъ привичкитѣ си, но

тѣ ще бждѣтъ малцина сравнително съ тѣзи, които вършѣтъ това сега. Райффайзеновото дружество поставено на мѣстни условия никогажѣ нѣма да губи, тѣй като то нече заеме на своитѣ членове по-голѣма сума отъ тази, за която тѣ гарантиратъ. Ако пъкъ отдѣлни личности — членове на дружеството сѣ така безочливи и се задължѣтъ срѣщу извѣстни условия на нѣкой търговецъ, то послѣдния неможе да тури запоръ на това недвижимо имущество, съ което члена се е обвѣзвалъ спрямо дружеството.

Така по-отдѣлно земледѣлцитѣ, като си приберѣтъ посѣвитѣ съ дружественъ капиталъ, срѣщу които плащатъ малка лихва, могатъ да продаждѣтъ своитѣ храни съ цѣна, която играе на пазаря. По този начинъ земледѣлцитѣ ще избѣгватъ отъ случая да правѣтъ заеми отъ частни търговци, които всѣкогажѣ имъ услужватъ срѣщу прѣтоварени лихви.

Колкото и да се стараѣтъ нашитѣ земледѣлци да продаждѣтъ своитѣ храни съ по-висока цѣна, тѣ това по-отдѣлно немогатъ да сторѣтъ, понеже за малко стока се явява и малъкѣ търговецъ, който ще отбие отъ цѣната, колкото да се поддържа и да спечели нѣщо за черни дни; той отъ своя страна прѣпорѣдава храната на по-крупенъ търговецъ, който я събира въ единъ хамбаръ съ цѣль да получи колкото се може еднообразна стока и тогазъ чакъ я отправя за свѣтовний пазаръ. Въмѣсто сега да се продаватъ зръненитѣ храни по-отдѣлно, членовитѣ на Райффайзеновитѣ дружества могатъ да устрѣжатъ свой дружественъ хамбаръ, гдѣто ще прѣчистватъ хранитѣ си, и ще образуватъ еднокачественна стока отъ разнокачественни храни, които ще намерѣтъ подходяще мѣсто на свѣтовний пазаръ. Въ такъвъ случай дружеството ще вземе печалбата, която щеше да вземе малкия и крупния търговецъ и ще я раздаде по количество на внесениѣ храни между своитѣ членове.

Само чрѣзъ учредяването на дружествени хамбари нашитѣ земледѣлци ще могатъ да задържатъ хранитѣ си до това врѣме, когато на пазаря се яви по износна цѣна за тѣхъ. При сегашнитѣ условия това не е било възможно да стане тѣй като веднага слѣдъ вършидбата земледѣлцитѣ продаватъ, ако не всичката си храна, то поне повече отъ половината и така свѣтовното тържище се прѣпълва въ едно кратко врѣме съ повече храна отъ колкото е потрѣбно за дневната или недѣлна консумация. И тѣй отъ горното, макаръ и вкратце казано, се вижда, че тѣзи дружества иматъ най-голѣма възможностъ да устрѣжатъ селски хамбари. Въ свръзка съ земледѣлческитѣ каси това неможе да стане тѣй като тѣ немогатъ да правѣтъ заеми безъ никаква гаранция, а практиката на други частни дружества е показала вече, че тѣ немогатъ да вършѣтъ подобна операция.

Отъ кого и какъ трѣбва да се водѣтъ дружественитѣ работи по хамбара? Отговора на този въпросъ ще бжде приблизително така разрѣшенъ, както го разглѣдахме по-горѣ при съединението на хамбаритѣ съ земледѣлческитѣ каси. Дружеството и безъ това ще поддържа касиеръ, който ще прѣдстави извѣстна гаранция, но въ този случай, като завѣдующъ хамбара той ще гарантира сравнително съ по-голѣма сума. Хамбара ще се направи отъ дружествени пари и ще се исплаща отъ кирията за съхранение на хранитѣ на членоветѣ.

Касиера ще приема зърненитѣ храни отъ земледѣлцитѣ — членове на дружеството само въ извѣстни дни. Слѣдъ прѣчистванието на хранитѣ тѣ се хвърлятъ въ общото количество, а на името на вложителя се издава расписка въ същата смисълъ, както се обясни това по-горѣ. Съ тази расписка вложителя може да се ползува, ако иска, но ако нѣма нужда отъ пари, той ще я съхранява само за справка. Тукъ вече расписката нѣма това прямо назначение, както ако бѣше хамбара подъ правителственъ контролъ, тѣй като земледѣлеца, членъ на дружеството и безъ това има кредитъ въ дружественната каса, ако той не го е исчерпалъ.

Слѣдъ като се събѣрѣтъ хранитѣ на членоветѣ въ общия хамбаръ, управителния съвѣтъ сега слѣди само ходѣтъ на пазара и удаде ли му се случай да съгледа на пазара добра цѣна за извѣстенъ видъ храна, въ едно извънредно засѣдание се рѣшава отъ всичкитѣ членове на дружеството да се продаде ли или да се чака по-добъръ пазаръ. Ако събраието рѣши да се продаде храната прѣдседателя на дружеството или пълномощникъ на послѣдното прѣдставлява проба на извѣстна търговска кжца или съ други думи, продава храната. Суммитѣ получени срѣщу храната се внасятъ въ дружественната каса, гдѣто касиера распредѣля суммата на членоветѣ споредъ това, кой какъвъ видъ и колко храна е внесълъ за продажба. Прѣди да се раздаде суммата на членоветѣ контролната коммисия ще трѣбва да прѣвѣри смѣткитѣ на касиера, та да не се случватъ неприятности между членоветѣ, слѣдъ раздаването на суммата. Тукъ дружеството ще си прихване $\frac{0}{100}$ на наема и разноскитѣ по съхраняването на храната, никаква коммисиона не се полага да се задържа за дружеството, може, обаче, да се прѣдвиди $\frac{2.5}{100}$ отъ цѣлата сума за възнаграждението на касиера съ цѣль да гледа работитѣ си по-добъръ.

Райффайзеновитѣ дружества и общо употребление на земледѣлческитѣ машини и орджия.

Райффайзеновитѣ дружества сѣ единичкитѣ, които могатъ да направѣтъ своитѣ членове щастливи и благодарни отъ занятието си. Това, не,

ний твърдимъ, твърди го и цѣлий свѣтъ. . . . За-
виждатъ просто на селскій кметъ Райффайзена,
гдѣто така сполучливо е въдворилъ това отгова-
ряюще за земледѣлца кредитно учреждение.

Отъ най-напрѣдъ помѣнатитѣ дружества сж
правили просто отговаряюци заемъ на своитѣ чле-
нове, но самитѣ тѣ сж взимали грижата върху се-
бѣ си да снабдяватъ членоветѣ си, съ добро сѣме,
съ работенъ и расплоденъ добитѣкъ, и т. н., съ
машинни потрѣби за извършванието на нѣкои пол-
ски работи, съ соль оризъ и др. бакалски стоки,
споредъ това отъ какво и какъвъ артикулъ иматъ
членоветѣ му най-голѣма нужда. Ето защо тѣзи
дружества могатъ да се приспособѣтъ на всѣка-
дѣ. Понеже въ насъ, земледѣлцитѣ особено Ду-
навския край, уеѣщатъ голѣма нужда отъ работ-
ни рѣцѣ, за това считаме за нужно да запозна-
емъ интересующитѣ се кѣито работѣтъ въ това
направление какъ да свързватъ Райффайзеновитѣ
дружества съ общо употреблението на земледѣл-
ческитѣ оръдия и машини.

Дрѣбнитѣ земледѣлци, особено каквито сж
нашитѣ, немогатъ да си набавятъ нужднитѣ ма-
шини, които имъ сж потрѣбни при извършване-
то на нѣкои полски работи, затова, че ще обѣ-
жатъ стопанството си съ излишни разѣоски. Но
нѣколко такива земледѣлци могатъ да се здру-
жатъ и да си доставятъ една или друга ма-
шина. Да посрѣщнатъ земледѣлцитѣ това си
желание е лесно, ако иматъ срѣдства, но ако нѣ-
матъ, тѣ едвали ще могатъ да се снабдѣтъ съ
подобни. Истина е, че закона за Земледѣлческитѣ
касси въ чл. 16 прѣдвижда случай въ които кас-
сата може да помогне на земледѣлцитѣ, като имъ
купува нужднитѣ машини отъ странство, но сро-
ка за исплащанието (1 до 2 год.) е много кратѣкъ,
велѣдствие на което тѣ немогатъ да се ползватъ
въ такъвъ размѣръ въ какъвто би трѣбвало и въ
какъвто се желае отъ мироприятѣята на спомена-
тий членъ. Има дѣйствително машини, които въз-
произвеждатъ стойността си въ растояние на 2
години, но има и такива потрѣбни на нашия зем-
ледѣлецъ, които немогатъ да се исплатѣтъ въ 5
даже и въ 10 гидини. Ето защо за покупка на
земледѣлчески оръдия и машини земледѣлца трѣб-
ва да направи дългосроченъ заемъ, а такъвъ мо-
же да намѣри само въ Райффайзеновитѣ друже-
ства. Ето въ каква смисълъ трѣбва да пристѣпи
дружеството къмъ покупка и общо употреблението
на земледѣлчески машини и оръдия, които сж по-
трѣбни на земледѣлца.

1. Дружеството купува потрѣбнитѣ машини
и оръдия и ги заема на своитѣ членове.

2. Всѣкой членъ, който иска да се въсползу-
ва съ извѣстна машина трѣбва да съобщи за това
8 дена по-рано на касиера. Касиера дава маши-
ната на употреблението по сѣщѣй редъ, по който
сж постѣпили заявлениѣта отъ членоветѣ.

Дрѣбнитѣ машини, като триери, кукурузо-
трошалки, вѣячки, рѣчни сѣячки, сламо-рѣзачки
и др. такива се даватъ на членоветѣ само за 1
или за половинъ день.

По едритѣ машини, като жѣтварки, вършач-
ки и др. такива се даватъ на употреблението за 2
дена или за 1 день.

Никой отъ членоветѣ нѣма право да задър-
жи извѣстна машина безъ знанието и безъ позво-
лението на касиера повече отъ опрѣдѣленото
врѣме. Ако нѣкоя машина не е повърната на о-
прѣдѣленото врѣме, члена който е направилъ прѣ-
стѣплението се щрафира за въ полза на друже-
ството въ троенъ размѣръ, колкото струва наема
на машината.

3. Наема, който трѣбва да плащатъ членове-
тѣ за извѣстна машина се опрѣдѣля отъ управи-
телний свѣтъ.

Ако нѣкой отъ членоветѣ е пожелалъ да се
ползува съ извѣстна машина по извѣстни причи-
ни не е дошелъ да я вземе, а така сжщо не е съ-
общилъ своеврѣменно, че неще има възможность
да я вземе, той е длѣженъ да заплати стойността
та на наема Дружеството може да направи от-
стѣпка на нѣкой членъ, който по-важни причини
не е можалъ да съобщи, че неможе да използва
машината, ако въ послѣдующий день тя не е ан-
гажирана отъ нѣкого. Ако е лошо врѣмето и ма-
шината не е могла да работи, въ такъвъ случай
дружеството повръща наема за истеклий день.

4. Всичкитѣ поправки на машинитѣ ставатъ
отъ страна на дружеството. Ако просто отъ не-
внимание или отъ небрежность нѣкой отъ членоветѣ
счупи нѣкоя частъ отъ машината, то дружеството
я направи или доставя счупената частъ за смѣт-
ка на члена. Ако поправката трае не повече отъ
2 дена то употреблението ѣ ще слѣдва по редѣтъ
на заявлението но ако тя трае повече отъ 2 дена
то члена, който е счупилъ машината нѣма право
да се ползува въ това врѣме съ нея, а ще се да-
де по редъ на послѣдующий по-заявление.

Дружеството повръща наемната стойность на
земледѣлца, който е счупилъ машината, разбира
се, само за това врѣме прѣзъ което тя не е ра-
ботила.

5. Членоветѣ ще прѣдплащатъ наемната стой-
ность за машината на касиера, който имъ прѣ-
дава машината здрава. Слѣдъ като се повърне ма-
шината, касиера трѣбва да я получи здрава. Срѣ-
щу наемната стойность ще се издава отъ страна
на дружеството формална расписка завѣрена съ
дружественний печатъ.

Съ една частъ отъ наемнитѣ сумми, които сж
постѣпили въ дружественната каса ще попра-
вятъ машинитѣ, а съ другата — слѣдъ като се
амортизира извѣстна машина ще се купи нова на
мѣстото ѣ или пъкъ друга, отъ която се има нуж-

да. За покупката на нови машини управителният съветъ трѣбва да вземе нужното рѣшение.

6. Въ годишните дружествени засѣдания членоветъ избиратъ една тричленна комиссия, която ще се занимава съ испитванието на нови машини и ще уведомява управителниятъ съветъ, както и по отдѣлно членоветъ на дружеството дали опитаната машина е добра или невърши прѣд-назначената си работа добръ.

Подобенъ уставъ има земледѣлческото дружество въ Пассау — Германия.

Ето какъ мислиме, че ще бѣде най-добръ да се заведжтъ на практика Райффайзеновитъ дружества въ насъ.

Производство на тапи за запушване на шишета.

Тапитъ за затуление на шишетата сж продуктъ отъ гжби, които се получаватъ отъ кората на единъ сортъ джбъ, извѣстенъ подъ името гжбовъ джбъ (*Quercus suber*). Последний вирѣе въ ограниченъ кръгъ на земното кълбо. Неизвѣстно по какви причини той не вирѣе въ всичкитъ мѣста, гдѣто растжтъ другитъ видове джбови дървета. Гжбовий джбъ вирѣе въ слѣдующитъ мѣста изъ Европа: започва отъ околността на Бордо, отива на Югъ прѣзъ цѣла Португалия, Южна Испания и отъ Северо-истокъ на послѣдната-провлича въ Франция, гдѣто прѣзъ Roussillon и Provence отива по политъ на морскитъ Алпи и отчасти въ Италия. Вирѣе още въ Мароко, Алжирия, Тунедия, Корсика, Сардиния и Сицилия. Освѣнъ въ горѣпомѣнатитъ мѣста гжбовий джбъ не се срѣща нигдѣ другагъ по земното кълбо. Като почва отъ тридесетата си година нагорѣ, този видъ джбъ дава всеки 10 години по една реколта. Щомъ се пази този периодъ, то джбътъ дава добра отъ 25 до 32 м. м. дебела кора, която напълно отговаря на изискванията.

Получванието на кората се извършва отъ Май до Юлий. Тази която е при основата на дървото и обгрѣща надземната му частъ не се употребява за правение на тапи за шишета, защото прѣдаватъ на виното единъ характеристиченъ вкусъ на гжба, който много трудно се отстранява. Гжбитъ отъ тѣзи части се употребяватъ за правение на други потрѣби, или за запушалки на шишета, които нѣма да държатъ вино.

По количеството на годишното производство тапи въ Франция първо мѣсто заема департамента Ваг. Годишно тукъ вадятъ отъ 100 до 110,000 метрически цента тапи, за стойностъ 6,000,000 франка. Въ Франция произвеждатъ тапи 5 департамента, въ общата имъ годишна продукция не надминава 123,000 мет. цента, значи като махнемъ депар. Ваг, другитъ ще произведжтъ едва 13—23 хил. метр. цента тапи. Французитъ произвеждатъ

много тапи отъ Алжирия, гдѣто се намиратъ гори съ този джбъ до 460,000 хектари.

Отъ тѣзи гори Франция добива до 200,000 м. цента гжби. Цѣната на французскитъ тапи е много по висока отъ тази на Алжирскитъ, затова само департамента Ваг получава повече приходъ отъ колкото цѣла Алжирия. Първитъ се продаватъ по 50 — 55 франка 100-тѣхъ килограмма, а вторитъ струватъ отъ 25 до 30 франка.

Най-много гжби въ цѣлий свѣтъ произвежда Португалия, отъ която годишно излизатъ 300000 метрич. цента гжби, за стойностъ 10,500,000 фр., или срѣдно по 35 франка 100-тѣхъ килограмма.

Слѣдъ Португалия иди Испания, която произвежда 275,000 метр. цента гжби. Много голѣми пространства съ гори отъ гжбовъ джбъ има въ Мароко, въ тѣзи не се ползватъ, защото султанътъ, на когото сж владение е противъ тѣхното ползование и е противенъ на изнасянието подобенъ продуктъ.

Общото количество гжбовъ материялъ достига до 600,000 метр. цента, който се употребява изключително за приготвление на тапи за запушване на бѣчви и шишета въ винарницитъ, аптекитъ и пр.

Отъ единъ метрически центъ гжбовъ материялъ се получаватъ 12,000 запушалки. Годишно се произвеждатъ 7,200,000,000 тапи. Отъ тѣзи Франция само употребява годишно 1,000,000,000, или на глава се употребяватъ по 36 запушалки. Останжалитъ се израсходватъ отъ др. винарски страни, за др. разни потрѣби въ винарството.

Мѣсечнитъ рѣпички.

Що за растение сж мѣсечнитъ рѣпички, съ изключение на градското и на съвсѣмъ малка частъ отъ селското, този хубавъ даръ на природата, който заема почетно мѣсто на най-богатитъ трапези и който би служилъ за роскошна гостба не само на бѣднитъ, но и на срѣдня рѣка хора; едва ли е познато на болшинството отъ нашето население. Прѣдъ видъ на това, че това благородно растенйце, което безъ никакъвъ трудъ и разноски би се отгледвало, както въ най-голѣмитъ и уредени градини, тѣй и въ най-тѣснитъ градеки и селски дворове, не е тѣй познато и распространено у насъ, азъ се заемамъ да кажж нѣколко думи върху неговото отгледвание.

Рѣпа или рѣпички. Подъ това име е познато на нашето (да се разбира една частъ болшинството) население, тая едра, черна или бѣла рѣпа, която прѣзъ Май или Юний се сѣе по зеленитъ бостани, прѣбиратъ я заедно съ зелето и я ровятъ въ трапиза или мжзитъ за зимно употребление. Отгледванието на тая рѣпа се съвсѣмъ различава отъ това на мѣсечнитъ рѣпички. Едрата рѣпа е двегодишно растение, защото дава сѣмена втората година, а мѣсечнитъ — още въ първата. Едрата или познатата у насъ рѣпа узрѣва за ѣдене за около 4 мѣсеца, а мѣсечнитъ, ако вирѣятъ при бла-

гоприятни условия — за 25 — 30 дена. Вънѣ отъ туй тѣхното отгледване не е толкова трудна работа.

Четире или петъ квадратни метра, отдѣлени въ нѣкой дворъ или градина за посѣвване на мѣсечни рѣпички, сж достатъчно да задоволятъ едно сѣмѣйство съ рѣпички. Че не било въ градина, единъ или нѣколко захарени или др. сандъци напълнени съ хубава прѣстъ и сложени въ тѣсното дворче на гражданската домакия, въ ущърбъ на прѣкалено излишнитѣ цвѣта и саксии, ще даджтъ на сѣмѣйството много по-големо развлечение и полза, което е всѣкога за прѣдпочитание прѣдъ излишнитѣ цвѣта, съ което нѣкой сѣмѣйства иматъ страсть да прѣпълнятъ кжщитѣ и градинитѣ си. За прѣдпочитание казвамъ, понеже тукъ испъква разнообразието и се слива хубавото съ полезното. Че е полезно и красиво растение мѣсечнитѣ рѣпички, то нече сѣмѣйние. Широкиятъ му листи, дребничкиятъ му, бѣлички или синкави цвѣтенца не отетжватъ въ нищо на разнитѣ ружи, телеграфчета, индришета и пр., съ каквито сж утрупани и утрупани тѣснитѣ градски дворчета и градинки и градинитѣ на по-развититѣ, ужъ, селени — земледѣлци. За селенина — земледѣлецъ, нече сѣмѣйние, това растение, вънѣ отъ хубавото, ще му бжде много по-полезно, именно затуй, защото въ това врѣме, когато почти всички провизии въ кжщата му сж прѣвѣршени, когато нѣма още ябълки, череши, лукъ и пр., които прѣзъ това врѣме, прѣзъ пролѣтъта му сж обикновенната роскошна гозба и по послѣ, когато прѣзъ петъцитѣ и Петровитѣ пости слага въ торбата на трудолюбивото си овчарче или воловарче само единъ самунъ хлѣбъ, малко черна соль и нѣколко лучени или чесънови пера за гозба, то въ торбата на пастирчето (сжщо и на всѣки другъ работникъ) ще има 10-на главички мѣсечни рѣпички, които сладко, сладко ще си хрупа подиръ вироглавитѣ овце или кози или щръкливи добичета и ще бжде много по-задоволено, че има такава хубава гозбица.

Мѣсечни рѣпички има бѣли и червени. Тѣ нарастватъ обикновенно, колкото единъ голѣмъ орѣхъ, а нарѣдко ставатъ и колкото кокоше яйце. Мѣсечнитѣ рѣпички се сѣятъ отъ сѣме, което узрѣва още първата година. Сѣятъ се отъ Февруарий до края на Май, като се смѣта послѣдната имъ бѣридба да е около Петровденъ. Може и по-късно да се сѣятъ, но силнитѣ горѣщени правятъ да не сж толкова вкусни и освѣнъ това по-трудно е отгледванието имъ, понеже трѣбва често и на врѣме поливание, слабо засѣнчване и др. За развитието си рѣпичкиятъ изискватъ пѣсчливо глинеста почва, но вирѣятъ и въ друга. Когато искаме да си оставимъ за сѣме, трѣбва да оставимъ отъ тѣзи, които сме сѣяли прѣзъ Априлий, защото тѣ най-добре се развиватъ. Още трѣбва отдѣлнитѣ сортове да сж по-отдалечени единъ отъ другъ, защото, ако сж на близо, опрашватъ се и тѣй не можемъ да получимъ сжщия сортъ. Искане ли да си отгледаме за идущето лѣто рѣпички, не ни трѣбва нищо повече, опрѣдѣлениятъ нѣколко [] метра земя още прѣзъ есенята или прѣзъ зимата прѣкопаваме на 50 — 60 сант. дълбочина или за по-добре риголваме (прѣобращаме) мѣстото. Тѣй прѣкопана или прѣобърната прѣстъта, прѣзъ зимата отъ дѣйствиата на студоветѣ, мразоветѣ и влагата се разрохква и става сгодна за посѣвване. Прѣзъ пролѣтъта, като се постоили и като позасѣхне почвата, раскопаната

лѣха се прѣкопава още веднѣжъ; съ тѣрмѣкъ или рѣцѣ се исчистватъ камачета, буренакъ или др. заравня се лѣхата и се почва посѣвванието. Посѣвванието става като се распрѣсква сѣмѣто или като се слага зърно по зърно, на расстояние отъ 2 — 5 сант. въ браздички дълбоки 1—2 см., които се заравятъ отпослѣ. Ако ли се распрѣсква сѣмето може да се посипе само отгорѣ съ прѣстъ, която е взета по-рано отъ сжщата лѣха. Ведажъ посѣяно сѣмето, прѣстъта се прѣбѣхтва слабо съ дланъ или дѣсчица. При посѣвванието се гледа прѣстъта да е умѣренно влажна, ако ли е сѣвѣмъ суха, то трѣбва да се полива тутакси. Слѣдъ 3—4 дена сѣмената поникватъ. Другата работа, до бранието, е само поливание. Рѣпичкиятъ трѣбва да се полива най-малко единъ пѣтъ въ денѣтъ, прѣдпочтително вѣчеръ. За бденіе рѣпичкиятъ трѣбва да се прѣбиратъ на врѣме, защото като прѣминатъ, ставатъ кухи и невкусни. За сѣме оставяме прѣминѣлитѣ, разсаждаме по-слабитѣ или си посѣваме на отдѣлна лѣха.

За да имаме постоянно рѣпички, като смѣтаме, че отъ единъ [] метръ посѣяни на 3 — 4 сант. ще имаме 600—800 рѣпички, трѣбва да си отдѣлимъ 6 квадратни метра, като посѣваме прѣзъ всѣки 2 недѣли по 2 лѣхички по слѣдующия редъ:

1	2	3	4	5	6 м.
1/III Бѣли	15/III Бѣли	1/IV Бѣли	1/III Черв.	15/III Черв.	1/IV Черв.

Като се свѣршатъ посѣянитѣ на 1 Мартъ ще посѣемъ на тѣхното мѣсто други на 15 Априлъ и т. н. до края на Май. По този начинъ ще имаме всѣкога прѣсни рѣпички и въ една лѣха ще стоятъ червенитѣ на едно, а бѣлитѣ на друга страна, та ако останѣтъ за сѣме нече може толкова да се опрашатъ при цвѣтѣнието. При второ сѣяние трѣбва добре да раскопаваме и размѣсяме прѣстъта, понеже е истощена. За втора година трѣбва да промѣнимъ лѣхата.

Единъ опитъ съ мѣсечнитѣ рѣпички въ тукашната училищна градина:

Отъ бюрото на г. С. Дацовъ въ София се купихъ само двѣ пакетчета сѣме, едното червена, а другото отъ бѣла мѣсечна рѣпа, 2 пакета по 15 ст. — 30 ст. Туй сѣме се посѣя на два пѣти върху три кв. метра — на 4 и 28 Априлий. Слѣдъ единъ мѣсець се прѣбраха повече отъ 400 рѣпички, частъ отъ които се продадохъ за 2 лева и 10 ст. По слабитѣ, прѣминѣлитѣ и тия които бѣхъ на често повече отъ 300 се оставихъ на мѣстото и се разсадиха за сѣме. Отъ оставенитѣ за сѣме се събра 350 грамма сѣме, което споредъ пазарнитѣ цѣни струва 3 — 4 лева.

Отъ всичко горѣизложено се вижда, че обработванието мѣсечнитѣ рѣпички при всѣко домакинство е полезно въ много отношения, а още е и много лесна работа. Стига домакинята или домакинятъ да сторятъ меракъ, да отдѣлятъ 30 — 40 ст. за купуване на сѣмето и да употребятъ малко трудъ за раскопаванието, посѣвванието и поливанието имъ. Сега е врѣме да се приготви земята, да се достави сѣме, та напролѣтъ да остане само посѣвванието.

с. Сухиндолъ, 20 Ноемврий 1897 год.

М. К. Вачковъ.

Положението на есенните сѣдби.

Жалкото положение, въ което се намираше нашето земледѣлие въ крайтъ на минжлото лѣто, т. е. слѣдъ като въ дѣйствителностъ се видѣхъ резултатитѣ отъ наводненията прѣзъ минжлата пролѣтъ, очакваше едно подобрѣние и изцѣряване на старата рана, съ настоящата земледѣлческа година, която въ всѣки случай нѣма да бѣде като минжлата.

Изъ устата на всѣкиго ще чуе челоуѣкъ, да се говори за гладътъ, който настанъ и се очаква още по-силно да настѣпи, вслѣдствие покачванието цѣната на житата. Нъ благодарение на обстоятелството, че въ насъ станахъ донедѣ жукурузитѣ, които се сѣятъ почти изъ цѣлото Княжество и даже въ нѣкои окрѣзи сѣ изключителнитѣ земни произведениа, гладътъ не е сграшенъ, стига да не продължава и прѣзъ идущата година. Нъ не е обаче стрѣмленieto на челоуѣчеството само за придобиванie на хлѣбъ, защото чувствуватъ се и друга нужди, чието удовлетворение може да стане при иманieto на срѣдства. Удовлетворението на другитѣ нужди въ земледѣлческото население ще се ограничи, защото нуждитѣ срѣдства тѣ добивахъ слѣдъ като продахъ по-нѣколко кила жито, което тази година за жалостъ нестана и тѣхнитѣ кесии останахъ празни.

Както и да бѣде една година може да се прѣкара и по-оскъдно, стига идущата година поне да бѣде противоположна на минжлата. Нъ тукъ е именно важнитѣ въпросъ за разискване: дали ще може да се очаква отъ идущата година една добра жътва и какъ би трѣбовало да си помогне земледѣлецътъ въ обратния случай. Отговорътъ на този въпросъ е доста труденъ и не може да бѣде изказанъ съ положителностъ, а само въ прѣдположения, които все могатъ да бѣдѣтъ полезни на читателитѣ, защото срѣдствата, които се прѣпорѣчватъ, трѣбва да бѣдѣтъ съобразявани отъ всѣки единъ мислящъ земледѣлецъ.

Всѣкому е извѣстно, че поради проливнитѣ дъждове, всичкитѣ работи въ полето, като: жътва, косидба, послѣ вършидба, бране на лозята и пр. значително закъсняхъ и даже въ повечето окрѣзи сѣ продължавали и прѣзъ мѣсцитѣ: Септемврий и Октомврий. Толкозъ късното извършване на тѣзи работи, имаше за слѣдствие неразработването на нивитѣ рано на есенъ или въ крайтъ на жътвата; така щото почвата за есеннитѣ сѣдби остана до късно неразработена, вслѣдствие отъ това и незасѣта. Нъ нестигаше само това, а и сушата, която върлуваше прѣзъ цѣлия Юлий и Августъ въ повечето мѣста, както и отпослѣ прѣзъ Септемврий и Октомврий, направи щото сѣдбитѣ да не поникнатъ, или пъкъ и кѣдѣто поникнахъ подиръ малкитѣ Септемврийски дъждове, неможахъ добръ да се закоренѣтъ, което е едно отъ главнитѣ условия, щото да могатъ да прѣкаратъ добръ зимата. Отъ крайтъ на Октомврий до срѣдата на Ноемврий, владѣхъ пакъ студени и ясни нощи съ топли дни, които доста помогнахъ за измръзването на посѣвитѣ отчасти въ нѣкои мѣстности. Падналия снѣгъ къмъ срѣдата на Ноемврий намѣри повече непоникнали, или слабо-поникнали посѣви и замразена почва, така щото и той нищо не може да помогне, а даже ще бѣде вреденъ. Ето, това е положението на повечето посѣви изъ Княжеството.

Като вземемъ прѣдъ видъ, че въ насъ главната надежда се възлага винѣги на зимнитѣ растения, а отъ горѣописаното положение, всѣки ще се стрѣсне и ще се замисли: дали нѣма да се повтори пакъ минжлата година? Тогава вече ще има единъ дѣйствителенъ гладъ.

За да могатъ да се избѣгнатъ прѣдполагаемитѣ се лоши послѣдствия, вслучай че есеннитѣ сѣдби и колкото сѣ поникнали измръзнатъ; трѣбва всѣки единъ земледѣлецъ да се погрижи още по-рано за взиманieto мѣрки срѣщу заплашвающето го зло.

Въ помѣннатитѣ случаи, земледѣлцитѣ си помагатъ по слѣдующия начинъ, именно: като сѣятъ пролѣтни посѣви въ по-голѣмъ размѣръ, даже и върху вече измръзналитѣ зимни, съ надежда поне тѣзи да станатъ по-добри. Сѣятъ напр. пролѣтни пшеници, които възнаграждаватъ сѣщо тѣи земледѣлцитѣ, както и зимнитѣ, а освѣнъ това даватъ по-голѣмъ просторъ на други нѣкои култури, като: картофитѣ, цвѣклото, индустриални и търговски растения и пр. Нъ всичко това е невъзможно за въ насъ, понеже помѣнатитѣ растения никакъ не се сѣятъ, па и да иска да сѣе нѣкой това му е невъзможно по много причини, които тука нѣма да разгледваме. Неостава друго да се желае за нашитѣ земледѣлци, освѣнъ да се захванѣтъ още отъ рано съ обработване на нивитѣ си и слѣдъ като посѣятъ овеса и ячменка, ако вече сѣ почнали да сѣятъ такъвъ и разширѣтъ сѣението на царевичата, която е единичкото пролѣтно и доходно растение, което може да служи за храна на челоуѣка. Всичкитѣ пъкъ села, които се намиратъ около бѣлканскитѣ мѣста, трѣбва да разширѣтъ сѣението на пролѣтнитѣ жита, като лимеца, капладжа и пр., а така сѣщо и картофитѣ вслучай, че по-рано сѣ се отгледвали таква, макаръ и малъкъ размѣръ.

По-напрѣднатитѣ въ земледѣлческо отношение страни никой пакъ немогатъ да почувствуватъ тѣзи лоши удари на една или двѣ лоши години и то главно поради това, че въ тѣхъ земледѣлцитѣ непроизвеждатъ едно и сѣщо нѣщо всѣка година, безъ разлика била тя дѣжделива, или не, както и не пазятъ да не измѣнятъ онѣзи растения отъ тѣхнитѣ сѣдбообращения, които сѣ сѣли тѣхнитѣ прѣдѣди. Земледѣлцитѣ въ Западно-европейскитѣ страни смѣтатъ всѣки день доходността или недоходността на начинътъ на тѣхното стопанствование, тѣ знаѣтъ винѣги какви продукти се търсѣтъ на пазарѣтъ и тѣхъ гледатъ да произвеждатъ. И въ горния случай ударѣтъ отъ една лоша есенъ тѣ неискатъ и да знаѣтъ, защото тѣ ще разширѣтъ културата на пролѣтницитѣ, или пъкъ на нѣкое индустриално растение и работата е свършена. Или видѣтъ ли най-послѣ, че житиятѣ растения падатъ съ цѣната си на пазаритѣ, веднага се захващатъ съ държанieto на добитѣкъ и исхранването му съ житни разтения, даже и съ пшеница, ако намиратъ, че по такъвъ начинъ ще може тя да се използва по-добрь, отколкото ако би се продала. Често пакти, ако ли не се родятъ и крѣмнитѣ растения, тѣ търсѣтъ други срѣдства за отхранване на добитѣка и намиратъ, защото тѣхнитѣ испитателни станции сѣ намѣрили, че може да се употребява въ подобни случаи за храна на добитѣка, особено говедата и талашъ отъ дърветата въ смѣсъ съ нѣкоя добра храна, която се дава въ голѣмъ размѣръ.

Навеждаме горното не съ друга цѣль освѣнъ да покажемъ какво правятъ земледѣлцитѣ въ другитѣ страни и заради това тѣ непочувствуватъ толкозъ лошитѣ години, както сега ний.

Нъ питаме се кой ще бѣде виноватъ на това, гдѣто ний не можемъ да си помогнемъ въ горнитѣ случаи? Отговорътъ е никой, освѣнъ това, че ний сме скоро освободени и не е имало още врѣме за развитие на нашия земледѣлецъ, та да може и той да прави смѣтки, както земледѣлцитѣ въ напредналитѣ страни, да могатъ да се отгледватъ не само единъ видъ растения, а различни видове отъ нашитѣ земледѣлци; не е имало врѣме, за създаването на закони по отношение на земледѣлието, за повдигане на индустрията, която влече слѣдъ събе си и подобрѣние на земледѣлието и пр. Нъ добъръ е Господъ и ние се свѣстяваме легка — полека и неще бѣде кжсно, когато и ний ще прѣстанемъ да се плашемъ отъ едно лошо състояние на есеннитѣ или пролѣтнитѣ ни посѣви.

Министерство на Търговията и Земледѣлието.

По случай появилата се въ много голѣмъ разжъръ чума по-добитъка (Pestis Bovina) въ Цариградъ и околността му, Епизоотический Съвѣтъ при Министерството на Търговията и Земледѣлието въ засѣданieto си държано на 29 Ноемврий н. г. е рѣшилъ да се забрани вноса отъ Турция въ Княжеството на добитъка и суровитѣ му произведения и употребяванитѣ животински произведения: чулове, юлари, гѣмови, самари и пр. пр., защото ако тоя бичъ (чумата) се вжткне въ Княжеството, жертвитѣ които ще прѣтърпи въ такъвъ случай земледѣлческото население ще бѣдѣтъ грамадни.

гр. София, 1 Декемврий 1897 год.

Примѣръ за похвала.

„Една прѣкрасна брошура е издалъ на послѣдъкъ г. Гани Ив. Дачевъ, чиновникъ въ Евксиноградъ, прѣдмета на която е, едно мнѣние по подобрене поминъка на градеца Лѣсковецъ.

Г. Дачевъ, слѣдъ като изброява населението на Лѣсковецъ, което възлиза на 8,000 души при едно землище отъ 36,000 декара, отъ които 9,000 лозя, 300 гори, 16,000 ниви, 700 градини, 3,000 пасбища и 7,000 необработени цѣлини, намира, при всичко че градеца Лѣсковецъ е градинарски, хората на когото сж прѣснати изъ Романия, Австрия, Унгария, Сърбия и пр., че бѣдѣщето му е и ще бѣде винарството.

Той излага главнитѣ причини за отпадъка на досегашний поминъкъ — градинарството и посочва като бѣдѣщи, освѣнъ градинарство нъ и винарството.

Слѣдъ като изброява всички недостатѣци и становища, той прѣдлага:

I. Закриване трикласното училище въ Лѣсковецъ и вмѣсто него отваряне нисше практическо лозарско — градинарско училище.

II. Съставяние на едно винарско дружество. Источници за подържанieto на училището Г. Дачевъ прѣдлага:

1. Да се помоли правителството да отпуска ежегодно 15,000 лева помощъ, отъ които 6,000 лева ще бѣдѣтъ за стипендии.

2. Общината Лѣсковецъ да даде приличното здание и нуждното мѣсто за разсадници, градини, лозя, мѣсто за изба и суммата, която сега харчи за III-то класното училище.

3. Търновската комиссия да отпуска 4—5 стипендии год.

Колкото за съставянието на винарското дружество, което ще има свръзка съ училището Г. Дачевъ е на мнѣние да се групиратъ капиталитѣ на всички сега съществуващи дружества

въ Лѣсковецъ, общий капиталъ, на които днесъ възлиза на 50,000 лева и съ това да станѣтъ ползотворни, отъ колкото да се губятъ отъ година на година, както е било случай до сега.

Въобще брошурата на Г. Дачевъ съставлява цѣненъ и поучителенъ примѣръ за всички, които се интересуватъ за общий поминъкъ въ страната, а най-много за оня на градеца Лѣсковецъ.

Желателно е, пѣкъ и нужно е, първенцитѣ на Лѣсковецъ да взематъ подъ внимание свѣтитѣ на съгражданина си Г. Дачевъ, който е прокаралъ такива хубави мисли по поминъка на Лѣсковецъ въ своята брошура, за което справедливо заслужва всѣка похвала отъ всѣки, който истински милѣе за подобренieto на поминъка.

Б. Р. Сжщий въпросъ въ подобна смисълъ е разгледанъ по-рано отъ Г-на Ив. Кюмюрджиевъ, филоксеренъ чиновникъ въ Търновский окръгъ, въ брой 17-й отъ 1-й Септемврий въ списанието „Орало.“

Опрѣдѣление стойността на искусствениитѣ торове до Плѣвенъ.

1. 100 kg. Чилека силитра, която съдържа срѣдний 15.75 % Mg , струва въ Пеща 37.5 лева.
Прѣвозъ до Плѣвенъ, ажио и комисиона 9.80 „
47.30 „

Единъ kg. азотъ струва 0.333 лева.

2. 100 kg. томасово брашно, което съдържа 19 % фосфорна киселина струва въ Пеща 14.40 лева.
Прѣвозъ до Плѣвенъ, ажио и комисиона 9.80 „
34.20 „

Единъ kg. фосфорна киселина въ томасово брашно струва 0.79 лева.

3. 100 kg. калиевъ торъ, който съдържа 34% калий, 2.5 % фосф. киселина и 0.75 % органически азотъ струва въ Пеща 13.00 лева.
Прѣвозъ до Плѣвенъ, ажио и комисиона 9.80 „
22.80 „

Единъ kg. калий струва 0.65 лева.

100 kg. парено костено брашно, което съдържа 21% фосф. киселина и 3.75% азотъ струва въ Пеща 18.75 лева.
Прѣвозъ до Плѣвенъ, ажио и комисиона 1.80 „
28.55 „

Единъ kg. фосфорна киселина въ запрѣното костено брашно струва 0.77 лева.

— Получи се въ редакцията ни едно писмо отъ г. Ил. Донева учителъ въ гр. Бѣла, съ което съобщава че тази година е произвелъ 5 kg добръ оработена коприна за продавъ. Желаящитѣ да я купѣтъ могатъ да се споразумеѣтъ направо съ г. Донева.

Я В Я В А се на всички наши лозари, че редакцията може да имъ достави книгата: „Ръководство по лозарството“ отъ Хр. С. Георгиевъ като испратѣтъ стойността книгата — 3 лева и 25 ст. за пошески разноски по испращанието.